Ἔτος 17ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 30 ΜΑΪΟΥ 1904 — Ἀριθ. 795

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' κίτην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρ εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶ
Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμ-ὑμενα ἡμῖν χειρό γραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δα ἐπιστρέφονται. —Ἀνυπόγρα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμον τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶν δεκτά.-Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶ εἰς τὰς Κυρίας γίνετα δεκτή

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσ γραμματοσημον 50 λεπτῶ πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὑπὲρ τῶν γυναικῶν.—Ἰούλιος Τυπάλδος (Ἀπὸ τὰ Γράμματα τοῦ κ. Κωστῆ Παλαμᾶ).—Μελέτη περὶ ἔρωτος (Ἀπὸ τὰ κατὰ τὸν Θησέα).—Ὁ ἄγγελος τῆς εἰρήνης (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλη).—Τὸ γάλα. —Συνταγή.—Εἰδοποιήσεις.—Ἐπιφυλλὶς «Τὸ κακὸ μάτι».

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Δὲν ἐπερίμενα βέβαια ὅτι τὸ προχθεσινὸν ἄρθρον μου θὰ εὕρισκε συνηγόρους τοῦ ἰσχυροῦ φύλου, ὡς ἴσως θὰ εὕρεν ἀκόμη καὶ ὀλίγας γυναῖκας ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐδικαιούμην νὰ περιμένω ἔστω καὶ ἀπὸ ἕνα **Χ.** περισσοτέραν εἰλικρίνειαν καὶ δικαιοσύνην, ὄχι εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ ζητήματος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀπάντησιν καὶ συζήτησιν ἐπ' αὐτοῦ. Ἐδικαιούμην νὰ περιμένω ἀπὸ Ἐφημερίδα, ἧς ὁ διευθυντὴς καὶ φίλος μου πρὸ ὀλίγου ἀκόμη καιροῦ ἐκόπτετο ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς Ἀκροπόλεως ὑπὲρ τοῦ ἐλευθέρου γάμου, ὅτι τὰ τοιαῦτα ζητήματα δὲν τίθενται πλέον ὑπὸ συζήτησιν ὑπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὰς ἰδέας, αἱ ὁποῖαι ἐκανόνιζαν πᾶσαν σκέψιν καὶ πᾶν αἴσθημα πρὸ ἑνὸς ἢ καὶ περισσοτέρων αἰώνων, ἀλλὰ ὑπὸ τὰς σημερινάς.

Δυστυχῶς οὔτε ἡ Ἀνάστασις τοῦ Τολστόη, οὔτε τὰ δράματα τοῦ Ἴψεν καὶ τῶν μεγάλων Γερμανῶν συγγραφέων τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ, οὔτε ἡ Ἀμερικανικὴ νεωτέρα νομοθεσία, οὔτε αἱ μεταρρυθμιστικαὶ ἰδέαι τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου, οὔτε ἡ παρὰ τῶν Ἄγγλων κοινονιολόγων ἐπιβληθεῖσα ὑπὲρ τῶν γυναικῶν προστατευτικὴ τῆς πολιτείας αἰγὶς ἔχουν ἐπηρεάσει καὶ κατ' ἐλάχιστον τὰς ἀπηρχαιομένας ἰδέας τῶν λεγομένων νέων ἐκ τῶν ἰδικῶν μας.

Τύπος, φρασεολογία, αἰσθήματα, ἰσχυρισμοί, σκέψεις, ὅλα ἀπὸ τοῦ *παιδογύρου μέχρι τῆς ἀπληστίας τῶν γυναικῶν* καὶ τῆς *λαιμαργίας*, ὅλα μυρίζουν τὸν μισογυνισμὸν τῶν μεσαιωνικῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ὑπερτάτην καταφρόνησιν τοῦ Ἀμοργίνου συγγραφέως καὶ λιβελογράφου τῶν γυναικῶν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ πέρυσι κάποιος ῥήτωρ τοῦ Παρνασσοῦ, τόσους εἶχεν ἀρυσθῆ χαρακτηρισμοὺς διὰ τὸ φῦλόν μας.

Οἱ νεώτεροι Ἕλληνες εἴμεθα φαίνεται, πρὶν νὰ ἀνδρωθῶμεν ἀκόμη, γεροντικὸς λαός. Ὅπως εἰς τὴν πολιτικήν, ἀπαράλλακτα καὶ εἰς τὰ κοινωνικὰ ζητήματα εἴμεθα ἄνθρωποι τῆς ρουτίνας, τοῦ **Ἐγὼ** καὶ πάλιν **Ἐγὼ**, τῆς ἀδιαφορίας καὶ ἀπαθείας πρὸς πᾶν ὅ,τι ἠμπορεῖ νὰ μᾶς ἀναγκάζῃ, καὶ κατ' ἐλάχιστον, νὰ μελετήσωμεν νέα πράγματα, νὰ ἀντιμετωπίσωμεν νέας ἰδέας, νὰ ἀντλήσωμεν ἐξ αὐτῶν ἀληθείας, καὶ νὰ ἴδωμεν τὴν ζωήν, τὸν κόσμον, τὸν ἑαυτόν μας καὶ τοὺς περὶ ἡμᾶς διαφορετικά, παρὰ ὅπως θὰ ἔβλεπαν οἱ πάππποι καὶ οἱ προπάππποι μας.

Καὶ διὰ νὰ ἔλθω εἰς τὸ ζήτημα ἐρωτῶ τὸν Χ... καὶ τὸν παρακαλῶ νὰ ἀπαντήσῃ κατηγορηματικῶς, χωρὶς φρασεολογίας τοῦ 1801, ἐὰν αἱ βάσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ ἄρθρον μου τῆς παρελθούσης Κυριακῆς εἶναι *ναὶ* ἢ *ὄχι* αὐταί. Α'. *Ναὶ ἢ ὄχι ὁ νόμος θεωρεῖ ἐνήλικα καὶ ὑπεύθυνον τὴν γυναῖκα ἀπὸ τοῦ δωδεκάτου ἔτους καὶ πέραν;* Β'. *Ὁ νόμος ποίαν προστασίαν παρέχει εἰς τὰ ἐκτὸς τοῦ γάμου γεννώμενα τέκνα ;* Γ'. *Ποία εἶναι ἡ θνησιμότης ἐκ βιαίων θανάτων τῶν ἀνευθύνων αὐτῶν ὑπάρξεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἠμποροῦσαν νὰ ὑπάρχουν καὶ μεγαλοφυΐαι εὐεργετικαὶ διὰ τὸ ἔθνος καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ;* Δ'. *Τὸ ἐμπόριον, τὸ λεγόμενον τῶν λευκῶν, στρατολογεῖ καὶ ἐν μέσαις Ἀθήναις ἀκόμη ἀτιμωρητεὶ καὶ τῇ συνεργασίᾳ μάλιστα ἐνίοτε τῶν ἐπισήμων ἀρχῶν*—ἴδε πρακτικὰ δίκης ἑνὸς

πρώην διευθυντοῦ Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν — *κορίτσια ἡλικίας κατωτέρας καὶ τῶν δώδεκα ἐτῶν ἀκόμη ;* Ε'. *Τὰ νέα κορίτσια ἀπὸ δέκα ἐτῶν καὶ ἄνω τὰ τοποθετούμενα ὡς ὑπηρέτριαι ἢ ἐργάτιδες ἐργοστασίων διαφθείρουν αὐτὰ ἢ διαφθείρονται ;*

Καὶ ἐρωτῶ ἀκόμη *καὶ ἢ ὄχι ὁ ἄνδρας θεωρεῖται ὀν λογικώτερον καὶ ἰσχυρότερον ἀπὸ τὴν γυναῖκα τόσον, ὥστε εἰς αὐτὸν μὲν τὰ παρέχωνται ὅλα τὰ δικαιώματα, εἰς αὐτὴν δὲ κανέν; Ἂν δὲ αὐτὴ εἶναι ἀσθενεστέρα, εἶναι ἢ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προστατεύεται ἀπὸ τὸν νόμον τοὐλάχιστον μέχρι τῶν δέκα ὀκτὼ καὶ εἴκοσι χρόνων; Καὶ γυναῖκες—μητέρες ἐκτὸς τοῦ γάμου καὶ ὅταν ἀκόμη ὑπῆρξαν καὶ εἶναι τίμιαι, εἶναι ἢ δὲν εἶναι προγεγραμμέναι; Καὶ ἀφοῦ τοιαῦται γυναῖκες θυσιασθεῖσαι, ἀνέθρεψαν υἱοὺς, καλοὺς καὶ χρηστοὺς, δικαιοῦνται παρ' αὐτῶν καὶ ἢ ὄχι εἰς περίθαλψιν κατὰ τὸ γῆρας ;*

Καὶ ἐὰν ὅλαι αὐταὶ αἱ ἀδικίαι καὶ ἀσυνέπειαι τῶν νόμων δὲν ἦσαν ἀποκυήματα τοῦ τυραννικοῦ παρελθόντος, θὰ εἶχαν σήμερον ἐξαναστῆ κατ' αὐτῶν ὅλοι οἱ σοφοὶ τοῦ κόσμου καὶ θὰ ἐχρησίμευαν ὡς θέμα πρὸς μελέτην καὶ συζήτησιν ἀπὸ ὅ,τι ἔχει ἐπιφανὲς εἰς γράμματα καὶ ἐπιστήμας ὁ παλαιὸς καὶ ὁ νέος κόσμος ; Καὶ χαρακτηρίζομαι ὡς ἁμαζὼν καὶ ὡς πολεμία τῶν ἀνδρῶν, διότι ἐτόλμησα νὰ συνηγορήσω ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων καὶ νὰ ζητήσω ὀλίγην δίκαιοσύνην ὑπὲρ αὐτῶν, τοὐλάχιστον εἰς τὸ γῆράς των ; Ἀλλὰ τότε πῶς πρέπει νὰ χαρακτηρισθῆ ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, ὁ ὁποῖος ρητῶς καὶ κατηγορηματικῶς ἀπεδέχθη τὴν ἀναζήτησιν τῆς πατρότητος τῶν ἐκτὸς τοῦ γάμου τέκνων καὶ διὰ νόμου ἐπέβαλε καὶ τὴν ἀνάλογον ὑποχρέωσιν τῶν πατέρων ὑπὲρ συντηρήσεως καὶ ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἐξασφαλίσεως αὐτῶν; Πῶς νὰ χαρακτηρισθῆ ὁ Τολστόη, ὁ ὁποῖος ἐδοξάσθη μὲ τὸ τελευταῖον δίτομον ἔργον του τῆς Ἀναστάσεως καὶ ὁ ὁποῖος δι' αὐτοῦ ἀποδίδει τὴν εὐθύνην τῆς πτώσεως τῆς γυναικὸς εἰς τὸν ἄνδρα καὶ ὅταν ἀκόμη ἐκεῖνος εἶναι ἀπόφοιτος λυκείου μόλις καὶ αὐτὴ τῆς ἰδίας μὲ αὐτὸν ἡλικίας; Καὶ ὅταν ζητῇ ἀπὸ αὐτὸν τίποτε περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον, παρὰ τὸν γάμον μετὰ γυναικὸς, ἡ ὁποία μετὰ τὴν πρώτην ὑπ' αὐτοῦ ἐγκατάλειψιν ἔχει ἐκτροχιασθῆ καὶ καταπέσῃ εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἐσχάτης ἀθλιότητος ; Καὶ πῶς νὰ χαρακτηρισθοῦν οἱ Ἄγγλοι νομοθέται, οἱ ὁποῖοι μόνον διὰ μίαν ὑπόσχεσιν γάμου, μὴ πραγματοποιηθεῖσαν, ἐπιβάλλουν πρόστιμον χιλιάδων λιρῶν ; Καὶ πῶς οἱ Ἀμερικάνοι, οἱ ὁποῖοι ἐπιβάλουν εἰς τὸν ἄνδρα τὸν γάμον εἰς πᾶσαν ἡλικίαν τῆς γυναικὸς καὶ οἱ ὁποῖοι παρέχουν εἰς ἐκείνην πᾶσαν προστασίαν καὶ πᾶσαν δικαιοσύνην ;

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι εἰς τοὺς τόπους αὐτοὺς αἱ γυναῖκες δὲν θεωροῦνται πλέον ὡς ράκη ἡδονῆς, καὶ εἶναι ἀκόμη βεβαιότερον ὅτι ἐκεῖ οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες δὲν ἀγωνίζονται μόνον ὑπὲρ ρουσφετίων, ἀλλὰ καὶ περὶ ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν. Τόσον μάλιστα, ὥστε καὶ πολιτικαὶ μερίδες νὰ ὑπάρχουν σημαντικαὶ καὶ πολυάριθμοι εἰς πάντα τὰ κοινοβούλια, φέρουσαι εἰς τὸ πρόγραμμά των ὡς μόνον τίτλον προόδου τὸν τίτλον τοῦ *feministe*.

Ἡμεῖς ἐδῶ εἴμεθα πολὺ Ἀνατολῖται ἀκόμη καὶ ἐντελῶς ἀμύητοι εἰς τὰς ἀλλοῦ ἁλματικῶς προχωρούσας κοινωνικὰς μεταρρυθμίσεις. Ἐὰν οἱ ἄνδρες μας κατήργησαν τὸν γυναικωνίτην, φαίνεται ὅτι ἀπεφάσισαν τοῦτο, μόνον διὰ νὰ ἔχουν ἀνυπεράσπιστον ἀπὸ τὰς κιγκλίδας του τὸ πλῆθος τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκτὸς αὐτοῦ εἶναι θήραμα πλέον εὔκολον καὶ ἀνέξοδον.

Καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτὴν ἐξεταζομένου τοῦ ζητήματος, εἶναι ἄρά γε οἱ Τοῦρκοι καὶ ἡ νομοθεσία των χειροτέρα καὶ ἀδικωτέρα τῆς ἰδικῆς μας ;

ΙΟΥΛΙΟΣ ΤΥΠΑΛΔΟΣ

Β'.

Στοχάζομαι πόσο διαφορετικὰ ὁ ποιητὴς τοῦ «Βλαχάβα» θὰ παρίστανε τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατο τοῦ Ρήγα, ἂν ἤθελε τὰ διαλέξει γιὰ ὑπόθεσι ἔργου του. Ὁ Βαλαωρίτης θὰ τριγύριζε καὶ θάμενε στὴν περιγραφὴ καὶ στὴ ζωγραφιά· θὰ μᾶς ἐντύπωνε στὴ φαντασία τὸ μαρτύριο καὶ τὸ θάνατο ἐκείνου μὲ τὰ πιὸ χτυπητὰ καὶ μὲ τὰ φρικωδέστερα χρώματα· τὸ ποίημά του θὰ ἤτανε μαζὶ κ' ἕνα εὑρετήριο γιὰ τὰ συνήθεια τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ· ὁ στίχος του τραχύτερος, πιὸ πολὺ σάλπισμα ἀπὸ λάλημα· ἡ γλῶσσά του σπαρμένη ἀπὸ τὰ σπάνια, ζουμερὰ ὅμως, καὶ ἀδούλευτα ἐκεῖνα λόγια, ποῦ μόνος ἔτρεχε καὶ τὰ ξέθαφτε ἀπὸ τὰ στόματα τῶν ξωμάχων, κ' ἔτσι διπλὴ εὐχαρίστηση ἔπαιρνε· πρῶτα τὰ μεταχειρίζονταν στοὺς στίχους του· κ' ὕστερα τὰ ξηγοῦσε μὲ τὴν καθαρεύουσα στὰ σημειώματά του. Μαζὶ μὲ τὴν ποιητικὴ τέχνη στὰ γενικά, καὶ τὸ μεταχείρισμα τῆς γλώσσας καὶ ἡ κατασκευὴ τοῦ στίχου τοῦ Τυπάλδου ξεχωρίζουν ἀπὸ τὸ στίχο καὶ τὴ γλῶσσα τοῦ Βαλαωρίτη, ὅσο κι ἂν εἶναι οἱ δύο τους κληρονόμοι τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν. Στὰ ποιήματα τοῦ Τυπάλδου ἡ ἐθνική μας γλῶσσα παίρνει εὐγένεια καὶ γλύκα ἀνάλογη τῆς ψυχῆς ποῦ ἑρμηνεύει· καὶ ὁ στίχος, ἐνῷ ἀκολουθεῖ τὸ περιπάτημα τοῦ δημοτικοῦ στίχου, ξεχωριστὰ ὀμορφαίνεται ἀπὸ μιὰ κυματιστὴ χάρι κι' ἀπὸ μιὰ εὐρυθμία, ποῦ δείχνουν πῶς ὁ ποιητὴς ἔκαμε μαθητὴς μέσα στὸ μεγάλο καλλιτεχνικὸ σχολεῖο τοῦ Ἰταλικοῦ Παρνασσοῦ, στὸ ἴδιο ποῦ μορφώθηκε κι ὁ Σολωμός. Καὶ καθὼς φαίνεται πῶς κληρονόμησε κάτι ὁ Βαλαωρίτης ἀπὸ τὴν ὁρμὴ τοῦ «Ὕμνου στὴν Ἐλευθερία» κι ἀπὸ τὸ χρῶμα τοῦ «Λάμπρου», ἔτσι κι ὁ Τυπάλδος πλουσιώτερη μερίδα δείχνει πῶς πῆρε ἀπὸ τὴ χάρη τῶν στίχων τοῦ «Κρητικοῦ» καὶ μερικῶν ἄλλων ἀπὸ τὰ Ἀποσπάσματα.

Κάτι ἀνάλογο πρὸς τὴν ἰδέα τοῦ «Ρήγα», τὴν ἰδέα τῆς ἡρωϊκῆς αὐτοκαταφρόνεσης καὶ θυσίας, ἐξωτερικεύουν καὶ δύο ἄλλα μικρότερα κι ἁρμονικώτερα συνθέματα τοῦ Τυπάλδου «Ὁ Τραγουδιστής» καὶ ἡ «Καταδίκη τοῦ Κλέφτη». Ὅμως ἡ φλογέρα τοῦ ποιητῆ ἀντιλαλεῖ, κυριώτερα, τὸ αἴσθημα, τὸ παράπονο τῶν πληγωμένων καρδιῶν, τὰ ἐκστατικὰ θάμπη τῶν παθητικῶν ἐρώτων. Ἡ «Φυγὴ» εἶνε τὸ πρότυπο τοῦ εἴδους.

Λάμνε, γλυκέ μου, λάμνε,
Νὰ φύγωμε μακρυὰ
Ὅσο σιγάει τἀέρι
Στὰ ὁλόστρωτα νερά.

Ἀλλὰ ὁ Τυπάλδος εἶνε καθαρώτερα ἀκόμα, ὁ ποιητὴς τῆς *Ἰδέας*, ὁ ποιητὴς ποῦ ὀνειρεύεται τὸ ἀπειροτέλειο. Δύο του ποιήματα, τὸ «Πλάσμα τῆς Φαντασίας» καὶ ἡ «Ἐπιθυμία», σὲ πιὸ ψηλὸ σκαλοπάτι, εἶναι τοῦ εἴδους τούτου τέλεια δείγματα στὴν ποίησή μας ἀνάμεσα. Ἡ λύρα τῆς εὐρωπαϊκῆς ποιητικῆς Τέχνης, τῆς νεώτερης, τραγούδησε μὲ μουσικώτατους ἤχους ποῦ ξυπνοῦνε στὰ βάθη τοῦ Εἶναι τὰ πιὸ ἀόριστα καὶ τὰ πιὸ λαχταριστὰ αἰσθήματα, τραγούδησε τὸν πόθο καὶ τὸ καρτέρεμα τοῦ ἀγέννητου ἔρωτα ποῦ τὸν ὀνειρευόμαστε προτοῦ νὰ τὸν γνωρίσουμε, τοῦ ἔρωτα τῶν ἐρώτων, ποῦ δὲν τοῦ εἴδαμε ἀκόμα τὴ Σάρκα ἀγνάντια μας καὶ ποῦ τοῦ ξανοίγουμε τὸ λεύκον ὅραμα νὰ τρεμοπερνάῃ ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια τῆς νέας ψυχῆς μας· τὴ δίψα τῆς ἰδεόπλαστης γυναίκας ποῦ τὴ ρεμβάζουμε σὰ Μεσσία τῆς καρδιᾶς καὶ σὰ λυτρωμὸ καὶ σὰν ἀναγέννηση Λυτὸ τὸ ὡραῖο ἰδανικὸ τόψαλε ἀνάμεσα σὲ ἄλλους καὶ μεγάλους ποιητάδες ὁ Γερμανὸς Κλόψτοκ, ποῦ πρῶτος ἔφερε τὰ γλυκοχαράγματα τῆς ἀναγέννησις μέσα στὴν ποιητικὴ τέχνη τοῦ ἔθνους του, τὸν περασμένο αἰῶνα. Μέσα στὸ ποίημα τοῦτο, ποῦ μπορεῖ καθεὶς νὰ λάβῃ μιὰ κάποια ἰδέα του, γιατὶ μεταφρασμένον ὑπάρχει καὶ στὴ γλῶσσά μας, ὁ ποιητὴς μέσ' «στὰ βαθειὰ τῆς νυχτὸς» συλλογίζεται καὶ λαχταρᾷ τὴν «ποθητή» τὴ «μέλλουσα ἐρωμένη», κι ἁπλώνει τὰ χέρια «μία σκιὰ ν' ἀγκαλιάσῃ σφιχτά», κι ἀκούει τὴ σιγαλὴ φωνή της, σὰν «πρόσκλησιν γλυκειά, καθὼς ἴσκιου πρὸς ἴσκιο», καὶ τὴν ἐρωτάει «ποῦ πηγαίνουν τὰ νέφη», ποῦ σεμνὰ καὶ ἱλαρὰ ἐπάνωθέν της τὰ βλέπει νὰ φεύγουν... Αὐτὴ τὴ γλυκειὰ πρόσκλησιν τοῦ λατρευτοῦ ἴσκιου, τὴ συγνεφιασμένη ἐπίκλησιν τῆς μελλόμενης ἀγάπης, τὴν ὀνειροπόλησιν αὐτὴ καὶ τὴ λαχτάρα τοῦ ἰδανικοῦ ἀπὸ τὴν ποιὸ μεθυστική του ὄψη μᾶς ξανακαλέει καὶ ὁ Ἰούλιος Τυπάλδος στὸ «Πλάσμα τῆς Φαντασίας», ποῦ ἀξίζει νὰ βαλθῇ σιμὰ στὸ γερμανικὸ πρότυπο καὶ σιμὰ σέ ὅλα τὰ ἄλλα τῆς αὐτῆς πηγῆς ἀναβρύσματα.

Ἢ σὲ θλιμμένα βλέμματα
Νὰ λάμπῃ ἀκτίνα θεία,
Ἐκεῖ ἡ ψυχή μου ρίχνεται
Ὀλόθερμη ἀναμμένη,
Καὶ στρέφει παγωμένη
Στὸ στῆθος τὸ θερμό.
Ὅπου νὰ ἰδῶ μοῦ φαίνεται
Σὲ τρυφερὴ εὐμορφία
Συχνὰ ἡ ψυχή μου ὑψώνεται
Στὸν ἄπλαστο αἰθέρα,
Κόσμους ξανοίγει ἀγνώριστους
Ὅπου ἀναβρύζει ἡ μέρα,
Γύρω ἀντηχάει ἀνέκφραστη
Οὐράνια μελῳδία,
Χύνουν κρυφὴ εὐωδία
Τὰ ρόδα τοῦ οὐρανοῦ.

Κι ἄλλοι ἀπὸ τοὺς δικούς μας τραγουδιστάδες ἀγωνίστηκαν νὰ παραστήσουν τὸν πόθο τοῦτο καὶ τὸ καρτέρεμα τῆς ἰδεόπλαστης γυναίκας· μάλιστα ὁ κ. Ἀριστομένης Προβελέγγιος μέσα στὶς «Φθινοπωρινὲς Ἁρμονίες» του μᾶς χάρισε στροφὲς (*Εσὺ καὶ ἡ φύσις*) καινούργιες, ἀπὸ τὶς ποιὸ βαθειὲς ποῦ μποροῦσε νὰ φυσήσῃ σὲ ποιητὴ δικό μας θέμα κάπως ἐξευτελισμένο ἀπὸ τὶς ἐπιδρομὲς τῶν ἀσημάντων στιχοπλόκων. Ἀλλὰ νομίζω πῶς καὶ σὲ ὅλα ἀνάμεσα κρατεῖ μιὰ ὑπέροχη θέση, ὄχι μόνο γιατὶ προτήτερα γράφτηκε, τὸ « Πλάσμα τῆς φαντασίας».

Ὅμως κιὰπὸ τὸ ποίημα τοῦτο σπουδαιότερο στὴν οὐσία, καὶ στὴ μορφὴ ἐντελέστερο εἶνε ἡ «Ἐπιθυμία». Ὑπάρχει κάτι τι πλατύτερο καὶ μεγαλήτερο ἀπὸ τὴ δίψα τῆς γυναίκας· εἶνε αὐτὸ ἡ δίψα καὶ ἡ λαχτάρα ἑνὸς ἄλλου κόσμου, ὑπερφυσικοῦ ἀπειροτέλειου, τῆς ἀπόλυτης καὶ τῆς ἀξέφραστης ἰδέας, ποῦ εἴτε ἡ πίστη μᾶς τὴ φανερώνει, εἴτε ἡ φιλοσοφία μᾶς τὴν ξανοίγει στὰ βάθη μακρυνότατων ὁριζόντων, ἔξω ἀπὸ τὰ στενὰ τοῦ αἰσθητοῦ, στὴν Τέχνη ἔλαχε τιμὴ εὐγενεστάτη νὰ μᾶς τὴν παρασταίνῃ τὴν ἰδέαν αὐτὴ μὲ τὴν ξεχωριστὴ γλῶσσά της. Καθεμιὰ θρησκεία, καὶ ἡ πλέον πνευματική, καὶ ἡ πιὸ λυτρωμένη ἀπὸ τοῦ «δόγματος» τὴν τυραννίαν, ἀποκορυφώνεται σ' ἕνα παράδεισο. Ἕνα τέτοιο παράδεισο, τῶν παραδείσων ἄνθος ὑπέρτατο ζητάει νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ ὁ ποιητὴς μὲ τὴν «Ἐπιθυμία» του ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ξανθῆς κόρης, ποῦ διώχνει τὴν ἀγάπη, δὲ θέλει τὸ χέρι ποῦ τῆς προσφέρει τὸ βασιλόπουλο· γιατὶ ἡ ξανθὴ κόρη σὲ κάθε ἐπίγειο ἔρωτα εἶνε ξένη· κρατεῖ γυρισμένα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ δικό της κόσμο τὸν ὑπερτέλειο· ἐκεῖνος εἶνε ὁ νυμφίος της.

Στὸν ὡραῖο τόπο ὀμορφονιέ,
Ξέρεις νὰ μ' ὁδηγήσῃς,
Ὁποῦ δὲν ἔλαμψε ποτὲ
Ἀνατολὴ καὶ Δύσις;
Ὁποῦ εἶνε δένδρα ἀγνώριστα
Κι ἀέρινα λουλούδια,
Ὁποῦ πετοῦν ἀκόποιαστα
Ἀμέτρητα ἀγγελούδια,
Κ' οἱ οὐράνιες ἄθολες κορφὲς
Γρικοῦν τὸ πεταμά τους,
Βρέχουν ἀκτῖνες λαμπυρὲς
Τὰ ὁλόχρυσα φτερά τους,
Καὶ δροσερὸ ὁλοφώτιστο
Τἀέρι λαμπυρίζει,
Χωρὶς τἀστέρι νὰ φανῇ
Ποῦ ἀθώρητο φωτίζει;

Ἔπρεπε νὰ μποροῦσα ὁλόκληρο τὸ ποίημα νὰ τὸ ἀναφέρω ἐδῶ, μιὰ μεγάλη ἰδέα πλασμένη ἀπὸ τὸν ποιητὴ τόσο ἁπαλὰ κι ἀνάλαφρα, τόσο ἐλεύτερα ἀπὸ κάθε φιλοσοφικὴ ρητορική, σὰν ἕνα κομμάτι ἀσύγκριτο ἀπὸ τὰ ὡραιότερα μεσαιονικὰ συναξάρια. Κομμάτι, ποῦ θυμίζει τὸν ὁρισμὸ τῆς ποιητικῆς Τέχνης ἀπὸ τὸν Κάρλαϊλ, ὡς κάτι τι «ἀπειρομέγεθες». Τὸ ποίημα τῆς «Ἐπιθυμίας» εἶναι σὰν ἕνα «ρόδου φύλλο δροσερὸ» ποῦ χάραξε ἀπάνω του ἡ ἄνοιξη «κρυφὸ παράδεισος τραγοῦδι». Τὸ παίριασμα τοῦτο θἄξιζε νὰ σημειωθῇ καὶ γιὰ τὴν ὅλη ροδοπέταλη καὶ παραδείσια Μοῦσα τοῦ Τυπάλδου.

Μὲ τέσσερες πέντε στροφὲς τῆς «Τρελλῆς» ὁ Τυπάλδος τόνισ' αἰσθαντικώτατα τὸ ἀνθρώπινο μυρολόγι ἐναντίον στὴν

ἀδιαφορία καὶ στὴ σκληρότητα τῆς «Φύσεως», διαμαρτύρηση τοῦ ἐγώ, τοῦ στοχαστικοῦ καὶ ἀδυνάτου, κατὰ τῆς ἀλύπητης παντοδυναμίας τοῦ Σύμπαντος. Καὶ τὸ θέμα τοῦτο ποῦ ἀντήχησε στὶς ἅρπες τῶν μεγαλητέρων ποιητῶν τοῦ αἰῶνα γέννησε στίχους τοὺς ποιὸ σπαραχτικούς, τοὺς ποιὸ δυνατούς· ἀλλὰ δὲν ξέρω καὶ ἂν καὶ τόσο γλυκὰ παραπονετικοὺς καθὼς οἱ στίχοι τοῦ δικοῦ μας.

Θρέφουν τὴ γῆ τὰ δάκρυα
Σὰν τὴ δροσιὰ τσ' αὐγῆς.
Ἡ Φύσις δὲν γροικάει
Τὰ πάθη τῆς ψυχῆς

Καὶ ὅμως ὁ γλυκὰ παραπονετικὸς τεχνίτης τοῦτος ἔδειξε πῶς ξέρει νὰ μεταχειρίζεται ὄχι μόνον τὶς μεταξένιες καὶ τὶς χρυσόνειρες χορδὲς τῶν ἰδανικῶν ἐρώτων καὶ τῶν ὑπερκόσμιων παραδείσων· ἔδειξε πῶς ξέρει νὰ ξυπνᾷ σφοδροτάτους χτύπους κι' ἀπὸ τὴ σιδερένιαν ἀκόμα χορδὴ τῶν ἐνεργῶν καὶ τῶν φοβερῶν παθῶν· πῶς ξέρει, κατὰ μέρος ἀφήνοντας τοὺς παθητικοὺς ρεμβασμοὺς τῶν σεληνοφώτιστων νυχτῶν, νὰ μᾶς παρουσιάζῃ ὁράματα τραγικῆς ἀγρίας φρίκης, ἀπὸ τὰ δραματικώτερα φύλλα τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας. Ὁ ποιητὴς ποῦ ἔγραψε σὰ μὲ λευκοκύανους μοσχοβολιστοὺς ἀχνοὺς τὴν «Ἐπιθυμία», χάραξε μὲ αἷμα καὶ τὸ «Θάνατοτῆς Χάμκως» μιὰ ζωγραφιὰ κ' ἕνα οὔρλιασμα τοῦ θηρίου, μὲ τὸ ἴδιο τέντωμα ποῦ μᾶς ζωγραφίζει ἀλλοῦ τὴν ἰδανικὴ ὡραιότητα. Κι' ἀξίζει νὰ σημειωθῇ πῶς ὁ «Θάνατος τῆς Χάμκως» ἐπροξένησε, καθόλου ἐντύπωση πολὺ μεμεγαλήτερη ἀπὸ τὰ ἄλλα ποιήματα τοῦ Τυπάλδου καὶ τὸ ἔργο τὸ θαύμασαν καὶ λογιώτατοι, πολὺ ψυχροὶ καὶ πολὺ ἀδιάφοροι πρὸς τὴν τέχνην τοῦ Τυπάλδου. Ἴσως γιατὶ ὁ «Θάνατος τῆς Χάμκως» ξυπνᾷ στὴ μνήμη αἱματόβρεχτους καὶ δοξασμένους καιροὺς τῆς ἱστορίας μας, ποῦ ὅπως δήποτε κι' ἂν ἑρμηνεύονται κι' ἂν ξαναπλάθονται, καλλιτεχνικὰ ἢ μή, καὶ ποιητικὰ καὶ ἀντιποιητικά, συγκινοῦν ὅμοια τὴν ἑλληνικὴ κοινωνία ποῦ ὑπερηφανεύεται καὶ θὰ ὑπερηφανεύεται πάντα καὶ θὰ παινεύεται εἴτε ἀπὸ εἰλικρινῆ συνείδησι εἴτε ἀπὸ σωβινινισμὸ ἀνόητο, γιὰ τὸ ἱστορικὸ παρελθόν της.

[Ἀπὸ τὰ «Γράμματα» τοῦ κ. Κ. ΠΑΛΑΜΑ]

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΘΗΣΕΑ

Γνώμη τῆς βασιλίσσης περὶ ἔρωτος

«Βεβαίως, ὦ ἄναξ, περὶ τοιούτου Ἔρωτος δὲν πρόκειται, εἶπεν ἡ βασίλισσα· τὰ περὶ τούτου ἀνήκουσι φιλοσοφικῇ τινι θεωρίᾳ ἀρχαιοτάτῃ, διαβιβασθείσῃ ἐκ παραδόσεως ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν καὶ μυστηριωδῶς ἀναμεμιγμένῃ μετὰ πολλῶν μύθων, περικαλυπτόντων τὴν πρώτην ἀρχὴν τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου. Ὁ τοιοῦτος Ἔρως εἶναι εἰκὼν μυθολογική, ἥτις ὑποκρύπτει βαθεῖάν τινα ἐπιστημονικὴν καὶ ἀφῃρημένην ἔννοιαν, ὑπερβαίνουσαν τὴν ἀνθρωπίνην κατάληψιν καὶ δυναμένην νὰ διεγείρῃ πλείστας ἐναντιότητας καὶ ἀντιρρήσεις. Τὸ περὶ τοῦ τοιούτου Ἔρωτος θέμα εἶναι ὑψηλὸν καὶ ἄξιον πολλῆς μελέτης· ἴσως ποτὲ ἐν τῇ σειρᾷ τῶν αἰώνων μεγαλοφυὲς πνεῦμα δυνηθῇ, καὶ ἐκ τῶν παραδόσεων τούτων ὁρμώμενον, νὰ ἐφεύρῃ ἐπιστημονικὰς ἀληθείας καὶ ἐξηγήσῃ τὰ τοιαῦτα φυσικὰ φαινόμενα. Ἡμεῖς ὅμως ἐνταῦθα ἐννοοῦμεν τὸν πτερωτὸν υἱὸν τῆς Ἀφροδίτης, τὸν χαρίεντα ἐκεῖνον καὶ θελκτικὸν νεανίαν, τὸν λάμποντα ἐξ οὐρανίας καλλονῆς· περὶ αὐτοῦ τοῦ Ἔρωτος, ὅστις περιγράφεται ὡς παιδίον σκληρόν, ἀνάλγητον, τυραννοῦν τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους, τὸν φιλοπάγμονα καὶ πονηρόν, τὸν ἀγαπῶντα νὰ τέρπῃ καὶ τυραννῇ τὰ θύματά του, περὶ τοῦ τοιούτου ἔρωτος ἐπιθυμοῦμεν νὰ διαλάβωμεν, αὐτοῦ τὴν φύσιν καὶ τὴν οὐσίαν, εἰ δυνατόν, νὰ ὁρίσωμεν. Καὶ πρῶτον συζητήσεως ἄξιον εἶναι, εἰ τοιοῦτός τις Ἔρως, ὡς ὑπὸ τῶν ποιητῶν εἰκονίζεται, ὑπάρχει, ἢ οὔ, πραγματικῶς, ἢ εἶναι ἴνδαλμα καὶ ἀπείκασμα φαντασίας ζωηρᾶς καὶ ἐξεγηγερμένης, ἀποπειραθείσης νὰ δώσῃ εἰς φυσικὰς καὶ ἐνδομύχους τῆς καρδίας συγκινήσεις συγκεκριμένην μορφήν, ὅπως παρεστήσῃ δι' αὐτῆς τὸ χαλεπὸν καὶ δυσδιάλυτον πρόβλημα, τὸ συνταράττον τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν ἀπὸ τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας. Περὶ τούτου κατὰ πρῶτον παρακαλῶ νὰ ἐκφρασθῇ πλήρης γνώμη, διότι φρονῶ, ὅτι ἐξ αὐτοῦ, ὡς ἐκ βάσεως, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ στηριχθῶμεν πρὸς ἐξεύρεσιν καὶ τακτοποίησιν τῶν ἰδιοτήτων τοῦ Ἔρωτος καὶ ὁρισμοῦ αὐτοῦ».

Γνώμη Λυκοδήμους.

«Ἐγώ, εἶπεν ὁ Λυκομήδης, διαφωνῶ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Θησέως καὶ τῆς βασιλίσσης, ὅτι ἄλλος τις εἶναι ὁ δημιουργὸς καὶ κοσμογόνος Ἔρως, καὶ ἄλλος ὁ υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης, ἀφοῦ ἀμφότεροι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπιτελοῦσιν ἔργον. Διότι, ἂν ἐκεῖνος ἐξήγαγε τὸ πᾶν ἐκ τοῦ Χάους καὶ διέταξε τὴν ὕλην καὶ ἐπεκόσμησε τὸν κόσμον ἅπαντα δι' ἀξιοθαυμάστου ἁρμονίας, καὶ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ συνήνωσε τὰ ὄντα μετ' ἀλλήλων καὶ συγκρατεῖ συνηνωμένα καὶ ἀδιάσπαστα, ὡσεὶ ἀποτελοῦσιν ἕν μόνον ὄν, καὶ οὗτος, ὁ πτερωτὸς νεανίας, ὁ λάμπων ἐκ καλλονῆς καὶ χάριτος, τὸ αὐτὸ ἐπιτελεῖ ἔργον, ὅπου ζωὴ καὶ κίνησις. Αὐτὸς ἔτι καὶ νῦν ἑλκύει, ὡς ὁ μαγνήτης τὸν σίδηρον, δύο ἀντιθέτου φύλου ὄντα, συνδέει αὐτὰ τρυφερῶς καὶ ἐρασμίως, διατηρεῖ αὐτὰ ἡνωμένα καὶ ἀποτελεῖ ἕν ὅλον, συνταυτίζει κατά τε τὰς γνώμας καὶ τὰ φρονήματα καὶ ἐμπνέει τὴν θείαν ἐκείνην καὶ ἡδονικωτάτην φλόγα, ἥτις ἀνάπτει καὶ φλέγει δύο τρυφερὰς καρδίας καὶ διὰ τῆς ἑνώσεως τούτων ἀποτελεῖ ἕν παναρμόνιον μέλος πρὸς ὕμνον τῆς θείας μεγαλειότητος. Αἱ παλαιαὶ παραδόσεις περὶ Ἔρωτος δὲν διαφέρουσι πρὸς τὰ χθὲς καὶ σήμερον ὑπ' αὐτοῦ τελούμενα· καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ μέχρι τέλους τοῦ κόσμου, ὁ αὐτὸς θὰ εἶναι καὶ ὅμοια θὰ ἐκτελῇ ἔργα. Καὶ ὁ οὐράνιος καὶ ὁ ἐπίγειος, καὶ ὁ ἁγνὸς καὶ ὁ παχυλός, ὡς διακρίνουσιν αὐτοὺς καὶ ποιηταὶ καὶ φιλόσοφοι, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσι καταγωγήν, ἕν καὶ τὸ αὐτὸ ἔργον, τὸ ἔργον τῆς συνδέσεως τῶν ὄντων μετ' ἀλλήλων καὶ τῆς γλυκυτάτης ἑνώσεως, ἐξ ἧς ἐξακολουθεῖ νὰ δημιουργῆται καὶ συντηρῆται ὁ κόσμος. Τούτου οὕτω ἔχοντος, προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν καὶ μὴ ἐμποδιζώμεθα ἐκ τοιούτων διαιρέσεων ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι μάτην θὰ κοπιάσωμεν νὰ προσδιορίσωμεν τὸν Ἔρωτα καὶ ὑποτάξωμεν αὐτὸν εἰς τὴν βάσανον τοῦ λογικοῦ. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων συζητοῦσι περὶ αὐτοῦ καὶ

οὐδὲν κατώρθωσαν θετικὸν καὶ βέβαιον νὰ διατυπώσωσι περὶ τοῦ θεοῦ τούτου. Δι' αὐτὸ πρρέστησαν αὐτὸν πτερωτόν. ἵνα ἐκφεύγῃ μακρὰν παντὸς θέλοντος νὰ ἐπισκοπήσῃ καὶ ἐξετάσῃ αὐτόν· δι' αὐτὸ οὔτε βωμούς, οὔτε ναοὺς ἔστησαν πρὸς τιμήν αὐτοῦ, οὔτε θυσίας προσήνεγκον πρὸς ἐξευμένισιν καὶ ἐκδήλωσιν εὐγνωμοσύνης. Μόνος ὁ θεὸς οὗτος, ἴσως ἕνεκα τῆς ἀστασίας του, ἔμεινεν ἀγέραστος Ἡ βασίλισσα γινώσκει, ὅτι μάτην κατετρίψαμεν ἄλλοτε πολὺν χρόνον περὶ αὐτοῦ συζητοῦντες· αἱ πολλαὶ περὶ αὐτοῦ θεωρίαι σκοτίζουσι μᾶλλον τὸ ζήτημα, ἢ δικλευκαίνουσι· κατὰ τὴν πεῖραν, πιστεύω, πάντων ἡμῶν, τῶν ἐν καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ, ὁ θεὸς οὗτος εἶναι μᾶλλον πρακτικός, καί, ὡς ὁ Ἀσκληπιὸς δι' ἐπιθέσεως φαρμάκων, οὕτω καὶ αὐτὸς παρομοίως γινώσκει νὰ θεραπεύῃ τὰς πληγάς, τὰς ὁποίας τὰ ἰοβόλα βέλη αὐτοῦ ἀνοίγουσιν ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων».

Ἡ βασίλισσα ὑπὲρ τοῦ ἀληθοῦς Ἔρωτος.

«Τὴν καλὴν καὶ ὑψηλὴν περιγραφήν, εἶπεν ἡ βασίλισσα, δι' ἧς πάνυ ἐπιχαρίτως ὕμνησε τὸν Ἔρωτα ὁ ἐμὸς Λυκομήδης, διεπέρανεν ἀνευλαβῶς, ἀποδοὺς τῷ θεῷ τούτῳ ἰδιότητα, ἥτις οὐδόλως προσήκει αὐτῷ, ἀλλὰ τῷ Ὑμεναίῳ. Συγκρίνας αὐτὸν τῷ Ἀσκληπιῷ, τῷ θεραπεύοντι τὰς τοῦ σώματος πληγὰς διὰ φυτικῶν καταπλασμάτων, ἔπραξεν ὡς ζωγράφος, ὅστις, ἀφοῦ καλλίστην ἔγραψεν εἰκόνα, περιέλουσεν ἔπειτα αὐτὴν δι' ἀσβόλης. Ἀνέμιξε λοιπὸν δύο διάφορα, τὸν Ἔρωτα καὶ τὸν Ὑμέναιον, τὸν θεὸν τοῦ γάμου, ἤτοι τὸ εὐγενὲς καὶ ὑψηλὸν καὶ ἰδανικὸν συναίσθημα, πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν, ἥτις ἐδόθη πρὸς διαιώνισιν τοῦ εἴδους ἐν πάσῃ τῇ ἐνεργάνῳ φύσει τῇ ἔκ τε τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων ἀποτελουμένῃ. Κατεβίβασε λοιπὸν καὶ κατέρριψε τὴν ἁγνότητα καὶ τὴν εὐγένειαν τοῦ ψυχικοῦ τούτου συναισθήματος ἐκ τοῦ ὕψους αὐτοῦ καὶ κατέταξεν ἐν τάξει τῶν αἰσθήσεων, καὶ δὴ τῇ κατωτάτῃ καὶ ὑλικωτάτῃ αὐτῶν, τῇ ἁφῇ. Ἀλλ' εὐτυχῶς δὲν ἔχει τὸ πρᾶγμα οὕτω· ὁ Ἔρως εἶναι πηγὴ καθαρὰ καὶ ἄδολος ἰδανικῶν πόθων, εἶναι φλὸξ ἀδήλου θερμότητος, ἐκ πνευματικοῦ παραγομένη πυρός, διαθερμαίνουσα τὴν καρδίαν, ἥτις πλήρης νεότητος οὕτω ἔχει δοκιμάσει τὰς παχυλὰς ἀπολαύσεις. Τὸν τοιοῦτον ἔρωτα ἀθῶα μόνον ψυχὴ καὶ ἁγνὴ καρδία δύναται νὰ αἰσθανθῇ ἐν τῷ ἔαρι τοῦ βίου, ὁπότε τὸ ρόδον εἶναι ἔτι κάλυξ, γλυκυτάτη δὲ ὑποφώσκει ἡ ἠὼς τῆς ζωῆς καὶ μειδιᾷ, ἡ δὲ φαντασία πλήρης ἡδονικωτάτων συναισθημάτων πλέει ὑπεράνω τῶν κυμάτων εἰς σφαίρας οὐρανίας, ὅπου ἑκὰς πᾶς βέβηλος καὶ ἐναγής. Εἶναι οὗτος ὡς πτέρυξ φλογός, ἥτις διὰ χαριεστάτου μειδιάματος τῶν θεῶν ἐξακοντίζεται ἐκ τῆς ἑστίας τοῦ οὐρανίου φωτός, εἰσδύει εἰς δύο καρδίας, διαθερμαίνει αὐτὰς καὶ ἑνώνει πάλιν μετὰ τοῦ ἀδήλου πυρός, τοῦ διακεχυμένου καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον, τοῦ συντηροῦντος καὶ συνέχοντος τὰ κτίσματα μετ' ἀλλήλων. Εἶναι τέλος ἡ γέφυρα ἡ ἑνοῦσα τὴν γῆν μετὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν ἄνθρωπον μετὰ τῶν θεῶν. Ὁ Ἔρως, ὡς ἡ ἀληθὴς ποίησις, εἶναι μανία· ὁ δ' ἔχων μέμηνεν. Ὁ Ἔρως, καὶ ἡ ποίησις ἔχουσι πτέρυγας· εἶναι ἀμφότεροι ἀδελφοὶ ὁμομήτριοι καὶ ὁμοπάτριοι· οἱ ἐρωτόληπτοι εἶναι ποιηταί. Ὁ ἀληθὴς ἔρως δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ κατοικῇ ἐν σώματι καὶ ψυχῇ, ἥτις ἀπώλεσε τὴν ἁγνότητα καὶ ἀνθηρότητα αὐτῆς· ὅπου ὁ τόπος εὐανθὴς εἶναι καὶ εὐώδης, ἐκεῖ ἵζει οὗτος καὶ μένει. Τοιοῦτος εἶναι ὁ Ἔρως καὶ τοιοῦτον ὄντα παραδέχεται ἡ ἀνθρωπίνη καρδία, νοθεύει δέ τις τοῦτον, ἀποδιδοὺς αὐτῷ ὑλικὰς ἐπιθυμίας καὶ ἀπολαύσεις».

Ὁ Θησεὺς ἐνθουσιῶν

Ἡ βασίλισσα λέγουσα ταῦτα ἦν λίαν συγκεκινημένη καὶ ἐφαίνετο οὐχὶ ὡς γυνή, ἀλλ' ὡς θεότης, ὡς αὐτὸς οὗτος ὁ Ἔρως, ὑπὲρ ἑαυτοῦ τρόπον τινὰ ἀπολογούμενος· οἱ μέλανες καὶ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ ἐσπινθήριζον ὡσεὶ ἄνθρακες ὑπὸ σφοδροῦ ἀνέμου ἐμφυσώμενοι, τὸ δὲ πρόσωπον ὁλοπόρφυρον καταστὰν, προέδιδεν ἐπωτερικὴν ἔξαψιν, εὐκισθησίαν, συστολήν. Ἐφαίνετο πεπεισμένη περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ὑπ' αὐτῆς λεγομένων καὶ τοῦ δικαίου ἀγῶνος, ὃν ὑπερήσπιζεν ἐνώπιον ἐπισήμου ξένου καὶ τῶν εὐγενῶν ἀρχόντων τῆς νήσου ἑκατέρου τῶν φύλων. Οἱ λόγοι οἱ μετὰ ὑπερβολικῆς ζωηρότητος ἐκ τῶν χαριεστάτων αὐτῆς χειλέων ἐξελθόντες, τοσαύτην ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν, ὥστε ἅμα τῷ πέρατι αὐτῶν ζωηραὶ ἐπευφημίαι ἐξεδηλώθησαν καὶ εὐμενέστατα συγχαρητήρια ἠκούσθησαν παρὰ πάντων. Ἐδείχθη αὕτη νεωτέρα ἑαυτῆς καὶ ἐπέσυρε τὸν θαυμασμὸν πάντων διά τε τὴν ἔκφρασιν, τὴν χάριν καὶ τὴν καλλιέπειαν. Ὁ Θησεὺς μάλιστα δυσκόλως ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ ἑαυτόν· ἦτο οὗτος μᾶλλον τῆς βασιλίσσης συγκεκινημένος ἐπὶ τῇ ζωηρᾷ αὐτῆς παραστάσει καὶ ἐξεικονίσει τοῦ εὐγενεστάτου τούτου συναισθήματος, τὸ ὁποῖον παράγει καὶ ἐκδηλοῖ ἁγνὸς καὶ ὑψηλὸς Ἔρως. Οὐδεὶς ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἠδύνατο ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα· κατείχοντο πάντες ὑπὸ ἀνεκφράστου ἡδυπαθείας, καὶ ὡσεὶ εἶχον ἐπιχρόνον μακρὸν ὀσφρανθῇ τῆς εὐωδίας μυροβόλων ἀνθέων, ἡ λιθαργία εἶχε ναρκώσει τὰς αἰσθήσεις καὶ σκοτίσει τὴν διάνοιαν. Ἐν τούτοις ἀπεπειράθη ὁ Θησεὺς νὰ ψελίσῃ βραχέα τινά, ἵνα καταστείλῃ τὴν ἐξεγερθεῖσαν τῶν ἀκροατῶν φαντασίαν καὶ ἐπαναγάγῃ αὐτὸς τὴν πραγματικότητα. «Τὰ ὑψηλά, εἶπεν ἐπιχειρήματα τοῦ Λυκομήδους καὶ ἡ ἔξοχος ἀνασκευὴ αὐτῶν ὑπὸ τῆς βασιλίσσης, μικροῦ δεῖν μετέτρεπον τὸν τόπον τοῦτον εἰς λέσχην, ὅπου οἱ σοφοὶ ἐξηγοῦσι τὰ φιλοσοφικὰ αὐτῶν συστήματα, καὶ μετέφερον ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν πυκνὴν σκιὰν τούτης τῆς πίτυος τὸν Ὄλυμπον, ἔνθα ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα διαγωνίζονται καὶ συγκρούονται. Καιρὸς εἶναι νομίζω, νὰ λήξῃ ἡ περὶ τοῦ Ἔρωτος συζήτησις καὶ μετὰ τὴν πνευματικὴν ταύτην ἐντρύφησιν ἀναζητήσωμεν τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀγροτικῶν ἡδονῶν· ὁ χρόνος παρέρχεται, ὁ δ' ἀνθοστεφὴς οὗτος κῆπος καὶ οἱ τερπνοὶ καὶ εὐάεροι λόφοι ἀναμένουσιν ἡμᾶς Βασιλεῦ ἐπιθυμῶ ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ ἐκείνου λόφου νὰ περιεργασθῶ καὶ ἐπισκοπήσω τὴν πατρικήν μου ἔπαυλιν· μετ' οὐ πολὺ θὰ εὕρωμεν καὶ πάλιν τοὺς ἀγαπητοὺς συνδαιτυμόνας· πιστεύω δὲ ὅτι καὶ ἡ βασίλισσα θὰ συνοδεύσῃ ἡμᾶς«.

Γνώμη τοῦ ἄρχοντος Λεωδάμα

«Δὲν θὰ διαλύσω τὴν συνέδρίαν, ὡς ἔφορος τῆς συζητήσεως, ἂν μὴ εἴπω καὶ ἐγὼ τὴν γνώμην μου, εἶπεν ὁ ἄρχων

Λεωδάμας. Δέν θά εἴπω πότερος, ὁ βασιλεὺς ἢ ἡ βασίλισσα ἔχει δίκαιον· τὸ θέμα εἶναι εὐρύτατον καὶ ἀπ' ἀρχαίων χρόνων συζητεῖται μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων· ὅσοι εὐηργετήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἔρωτος, οὗτοι ἐπαινοῦσιν αὐτόν, ὅσοι δὲ πάλιν ἠδικήθησαν, κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσιν. Ἀλλ' ὁ Ἔρως, εἰ καὶ εἰκονίζουσιν αὐτὸν τοξότην, οὐδόλως πταίει· πταίει πάντοτε ὁ ἄνθρωπος ἕνεκα τῆς τόλμης καὶ αὐθαδείας αὐτοῦ, διότι ἀκούει τὴν καρδίαν αὐτοῦ μόνον καὶ ἀποβάλλει τὸν χαλινὸν τοῦ λογικοῦ. Ἂν ὁ Ἰξίων δένεται πρὸς φλέγοντα τροχόν, αἴτιος τῆς ποινῆς ταύτης κατέστη, διότι ἐτόλμησε νὰ ἐρασθῇ τῆς Ἥρας· ἡ ἀσκεψία καὶ ἡ ὑπέρμετρος ἀλαζονία τιμωροῦσιν ἡμᾶς, οὐχὶ ὁ Ἔρως. Ἂν ὁ Ἀκταίων κατεκερματίσθη ἐπὶ τοῦ Κυθαιρῶνος ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ κυνῶν, αἰτία εἶναι αὐτὸς οὗτος, ὅστις ἠθέλησε νὰ ἴδῃ γυμνὴν τὴν Ἄρτεμιν λουομένην ἐγγὺς τῆς Παρθενίου κρήνης. Ὁ Ἔρως εἶναι ἀγαθὸς καὶ ἵλεως, ἐφ' ὅσον συνοδεύεται ὑπὸ τῆς ἁγνότητος· μόνον ὅταν μολυνθῇ τὸ ἁγνὸν συναίσθημα, τότε ὁ Ἀντέρως προσέρχεται τιμωρός. Ἐρωτησάτω ἕκαστος ἑαυτὸν καὶ εὑρήσει ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος. Ότι ἔδωκαν οἱ θεοί, εἶναι ἀγαθόν, διότι πηγὴ παντὸς ἀγαθοῦ εἶναι οὗτοι ἐξ οἰκείας βουλήσεως· τὰ κακὰ προέρχονται ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις εἶναι ἀκράτητος ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις. Ἕκαστος πρέπει νὰ ἐπιθυμῇ ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπολαύσῃ· εἶναι δὲ δυνατόν, ὅ,τι δὲν ὑπερβαίνει τὴν φύσιν αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ τολμηραὶ ἐπιθυμίαι καὶ αἱ ὑπὲρ τὴν φύσιν ἑκάστου φέρουσι πάντοτε δυστυχίας. Οἱ λόγοι μου οὗτοι ἐπιθυμῶ νὰ ἀκουσθῶσι μάλιστα παρὰ τῶν σεμνῶν τούτων νεανίδων. Προσοχὴ ἐν τῷ Ἔρωτι· ἀγαπήσατε ὦ κόραι, μεθ' ἁγνότητος καὶ ἐπὶ τῇ βεβαίᾳ ἐλπίδι ἐπιτεύξεως τοῦ ποθουμένου· ἀγαπῶσαι δὲ ἀποβλέψατε πρὸ πάντων εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὰ προτερήματα τῆς καρδίας μᾶλλον, ἢ εἰς τοῦ σώματος. Ἤδη ἂς ψάλλωμεν ὕμνον τῷ Ἔρωτι, ἵνα οὗτος γένηται πᾶσι καὶ δὴ ταῖς κόραις ταύταις αἵτινες οὔπω ἐδοκίμασαν τὰ βέλη αὐτοῦ».

(Ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Μ. Βρατσάνου)

ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

Φονεὺς παιδιῶν.

Κανεὶς δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι ἡ τροφή, ἡ ὁποία ἁρμόζει καλλίτερον εἰς τὸ παιδίον εἶνε τὸ μητρικὸν γάλα, ἢ τὸ τῆς τροφοῦ, καὶ οἱ λόγοι διὰ τῶν ὁποίων ἡ ἰατρικὴ ἀπέδειξε τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν εἶνε γνωστοί. Τὸ γάλα αὐτὸ δὲν ἔχει τὰ αὐτὰ συστατικά, τὰ ὁποῖα ἔχει τὸ γάλα τῆς ἀγελάδος, περιέχει στοιχεῖα εἰδικὰ τὰ ὁποῖα βοηθοῦν τὴν λειτουργίαν τῆς πέψεως· τέλος εἶνε καθαρόν, δηλ. ὄχι μολυσμένον ἀπὸ μικρόβια.

Ἀπ' ἐναντίας ὅταν τρέφωμεν ἕνα παιδάκι μὲ μπιμπερόν, τοῦ δίδομεν γάλα, τὸ ὁποῖον δὲν ὥρισεν ἡ φύσις δι' αὐτό, τὸ χωνεύει λοιπὸν κακά. Ἐκτὸς τούτου διὰ νὰ φονεύσωμεν τὰ μικρόβια, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται κατὰ ἑκατομμύρια μέσα εἰς τὸ γάλα τῆς ἀγελάδος, τὸ βράζομεν, ἀλλ' ἡ θερμότης καταστρέφει συγχρόνως καὶ τὰς ἰδιαιτέρας οὐσίας, αἱ ὁποῖαι τὸ κάμνουν εὔπεπτον.

Ὑπάρχουν καὶ περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας τὸ παιδίον εἶνε ἀνάγκη νὰ τραφῇ τεχνικῶς. Τί ἀξίζει λοιπὸν τὸ γάλα, τοιοῦτον ὅπως μᾶς ἔρχεται εἰς τὰς πόλεις ; Ποῖα στοιχεῖα καταστρέφει ὁ καθαρισμὸς αὐτοῦ ; Πῶς νὰ τὸ κάμωμεν ἀβλαβές ; Αἱ ἐρωτήσεις αὗται εἶνε μεταξὺ τῶν πρώτων εἰς τὸ ζωϊκὸν ζήτημα.

Τρομάζει τις ὅταν σκέπτεται πόσαι αἰτίαι μαζῆ δυνατὸν νὰ κάμουν τὸ γάλα κακόν. Κατὰ πρῶτον πῶς τρέφεται ἡ ἀγελάς ; φαντασθῆτε τροφὴν κακήν, ἡ ὁποία περιέχει χόρτα δηλητηριώδη. Βεβαίως ἡ τροφὴ αὐτὴ θὰ δώσῃ γάλα, τὸ ὁποῖον θὰ προξενήσῃ κοψίματα εἰς τὸ παιδίον, διάρροιαν, χωρὶς ν' ἀναφέρωμεν τὰς περιπτώσεις τῆς δηλητηριάσεως. Τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα θὰ φέρῃ καὶ τὸ γάλα ἀγελάδος, ἡ ὁποία τρέφεται μὲ χαλασμένες πατάτες, καρότα καὶ ἐν γένει χορταρικὰ ὄχι φρέσκα. Ὁ ἰατρὸς Demme εἶχε τὴν ἰδέαν νὰ ζητήσῃ νὰ μάθῃ τί ἀπογίνονται τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα τρέφονται μὲ γάλα τῆς ἀγελάδος. Εἰς 25 παιδία. τὰ ὁποῖα ἠδυνήθη ν' ἀκολουθήσῃ, τὰ 5 ἀπέθαναν ἀπὸ διάρροιαν. Ὁ ἰατρὸς Daremberg παρετήρησε πρὸ ὀλίγου μίαν μικρὰν ἐπιδημίαν παιδικῆς χολέρας, ἡ ὁποία προῆλθε διότι τὰ παιδιὰ ἐτρέφοντο μὲ γάλα ἀγελάδων, τὰς ὁποίας ἔτρεφον μὲ τὰ ἀπομεινάρια ἐργοστασίου ἀρωμάτων.

Ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι αἱ ἀγελάδες τρέφονται καθὼς πρέπει· δυνατὸν νὰ ἔχουν καμμίαν ἀσθένειαν, εἶνε δὲ γνωστὸν πόσον συνήθης εἶνε ἡ φθίσις εἰς τὰ ζῷα αὐτά.

Ἢ ὁ ἀγρότης ἢ κανὲν ἀπὸ τὰ παιδιά του εἶνε ἀσθενεῖς ἀπὸ σκαρλατίνα, διφθερίτιδα ἢ ἱλαράν. Πολλάκις οἱ ἰατροὶ ἠδυνήθησαν νὰ βεβαιώσουν τὸ ἑξῆς περιστατικόν. Αἰφνιδίως καὶ σχεδὸν τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπιδημία ἱλαρᾶς ἢ σκαρλατίνας, φαίνεται εἰς πολλὰς οἰκογενείας, αἱ ὁποῖαι κατοικοῦν εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν ἢ εἰς τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἢ καὶ εἰς πλησίον ὁδόν. Κάμνουν μίαν ἐπιθεώρησιν καὶ μανθάνουν ὅτι ὅλαι αὐταὶ αἱ οἰκογένειαι ἔπερναν γάλα ἀπὸ τὸν αὐτὸν γαλατᾶν καὶ ὅτι ὁ γαλατᾶς αὐτός, ἢ ὁ κύριος τοῦ βουστασίου ὅπου ἔπερνε τὸ γάλα εἶνε ἀσθενής.

Ἔπειτα δὲν χρειάζεται τόσον. Ἐπισκεφθῆτε μόνον ἕνα, δύο, ἀπὸ τὰ βουστάσια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα οἱ γαλατάδες ἀγοράζουν τὸ γάλα τους. Ὁ σταῦλος εἶνε, πολὺ συχνά, εἰς βαθμὸν ἀπερίγραπτον ἀκάθαρτος, τὰ ζῷα εἶνε γεμάτα ἀκαθαρσίες, οἱ κουβάδες μέσα εἰς τοὺς ὁποίους ἀρμέγουν τὸ γάλα, ἡ μποτίλιες ὅπου τὸ βάζουν διὰ τὴν διανομὴν καὶ τὰ χέρια ὅπου τὸ ἀρμέγουν εἶνε πολὺ ὑπόπτου καθαριότητος.

Ἐπίσης, ἀπὸ τὴν στιγμὴν ὅπου θὰ τὸ ἀρμέξουν τὸ γάλα εἶνε ἤδη γεμάτο μικρόβια, τὰ ὁποῖα πολλαπλασιάζονται μὲ καταπληκτικὴν ταχύτητα. Μετὰ δύο ὥρας εὑρίσκομεν 9000 κατὰ τετραγωνικὸν ἑκατοστόμετρον, μετὰ τρεῖς 36000 καὶ φθάνουν τὰς 60000 μετὰ τέσσαρας ὥρας. Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κ. Miquet μετὰ 24 ὥρας εὑρίσκομεν εἰς μίαν λίτραν γάλατος 5 δισεκατομμύρια 600 ἑκατομμύρια μικρόβια.

Ὥστε τὸ γάλα, τὸ ὁποῖον εὑρίσκομεν εἰς τὰ γαλακτοπωλεῖα ἔχει μυριάδας μικρόβια.

Ἀπὸ τὰ μικρόβια αὐτὰ τινὰ εἶνε σχετικῶς ὄχι ἐπιβλαβῆ πολύ. Εἶνε ἀληθινοὶ ζωγράφοι, οἱ ὁποῖοι ἀρκοῦνται νὰ χρωματίζουν τὸ γάλα γαλάζιο, κόκκινο ἢ κίτρινο· δυστυ-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΚΑΚΟ ΜΑΤΙ

(Συνέχεια)

V

Ἡ ὥρα τοῦ δείπνου εἶχε περάσει πολύ, καὶ ἡ φωτιὰ ποῦ τὴν ἡμέρα ἔκανε τὴν κουζίνα τοῦ ξενοδοχείου τῆς Ρώμης νὰ μεταβάλλεται σὲ Βεζούβιο, ἔσβυνε σιγά, σιγά· ἡ κατσαρόλες εἴχανε ξαναπάρει τὴν θέσιν τους πάνω στὰ ράφια, μία λάμπα ἀπὸ κίτρινο χάλκωμα, ὅμοια κατὰ τὸ σχῆμα μ' ἐκεῖνες ποῦ βρίσκουνται στὶς ἀνασκαφὲς τῆς Πομπηΐας, καὶ κρεμασμένη μὲ τρεῖς ἀλυσσίδες στὸ μεσιανὸ δοκάρι τοῦ ταβανιοῦ, φώτιζε μὲ τὰ τρία φῶτα της, τὸ μέσον τῆς μεγάλης κουζίνας, τῆς ὁποίας ἡ γωνιὲς μένανε στὸ σκοτάδι.

Κάτω ἀπὸ τὴ λάμπα αὐτὴ ὁλόγυρα σ' ἕνα ξύλινο τραπέζι κάθουνταν: ὁ Βιργίλιος Φαλσακάππα, πρόσωπο πολὺ σημαντικό, ψηλὸς καὶ παχὺς φοβερά· τὰ χαραχτηριστικά του, τὰ πολὺ ἔντονα, ἔκαναν ἕνα εἶδος καρικατούρας σοβαρᾶς. μερικῶν τύπων ἀρχαίων νομισμάτων. Μαῦρα πυκνὰ φρύδια σκέπαζαν σχεδὸν τὰ μάτια του, τὰ ὁποῖα ἤτανε σὰν μάτια μουτσούνας, μιὰ ἀπέραντη μύτη ἔρριχνε τὴ σκιά της, πάνω σ' ἕνα μεγάλο στόμα, τὸ ὁποῖο φαίνουνταν σὰν νὰ ἤτονε στόμα καρχαρία. Δυὸ φαβορίτες ποῦ ἡ κάθε μία θὰ ἤτονε ἀρκετὴ νὰ κάνῃ μιὰ καλὴ γενειάδα, ἤτονε τὰ χαραχτηριστικὰ τοῦ χοντροῦ αὐτοῦ προσώπου. Κοντά του κάθουνταν ὁ χαμάλης Τιμπέρες, τὸν ὁποῖο ἡ γυμναστικὴ τοῦ ἐπαγγέλματός του καὶ ἡ ὀλιγοφαγιά του, δὲν ἄφηναν νὰ παχύνῃ.

Ἀκουμπισμένος στὴν ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ, ὁ Luafina, ὁ ἁμαξᾶς τοῦ ξενοδοχείου, μὲ τὸν ὁποῖο πήγκινε ὁ κ. Ἀσπρομὸν στὸ ἐξοχικὸ σπίτι τῆς μὶς Ἀλίκης, εἶχε φυτιογνωμία ἰδιαίτερη· τὰ ἀκανόνιστα καὶ ἔξυπνα χαρακτηριστικά του ἐξέφραζαν μεγάλην ἐνεργητικότητα, τὰ περιγελαστικὰ χείλια του εἴχανε παντοτεινὸ χαμόγελο, καὶ ἀπὸ τοὺς τρόπους του φαίνουνταν πῶς ζοῦσε μὲ καθὼς πρέπει ἀνθρώπους· τὰ φορέματά του, ἤτονε ἕνα εἶδος στολῆς, γιὰ τὴν ὁποία ἤτονε πολὺ περίφανος, καὶ ἡ ὁποία κατὰ τὴν γνώμη του, τὸν χώριζε πολὺ ἀπὸ τὸν ἄγριο Τιμπέριο. Στὴν ὁμιλία του μεταχειρίζουνταν λέξεις γαλλικὲς καὶ ἀγγλικές ἡ ὁποῖες πολλὲς φορὲς σήμαιναν πολὺ διαφορετικὰ πράγματα, ἀπ' ὅ,τι ἤθελε νὰ πῇ, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἐμπόδιζε τὶς ὑπηρέτριες τοῦ ξενοδοχείου νὰ τὸν θαυμάζουνε γιὰ τὴν πολυμάθεια του.

Λίγο παρὰ πίσω στέκουνταν δυὸ νέες ὑπηρέτριες, τῶν ὁποίων τὰ χαρακτηριστικά, ἂν ἀφαιροῦτε τὴν εὐγένειαν τοῦ πρωτύπου, ἔμειαζαν μὲ τὸν τόσο γνωστὸ τύπο τῶν νομισμάτων τῶν Συρακουσῶν: μέτωπο μικρό, μύτη μονοκόμματη μὲ τὸ μέτωπο, χείλια λίγο χοντρά, σαγῶνι δυνατὸ καὶ παχύ, μαλλιὰ μαῦρα χτενισμένα πρὸς τὰ κάτω, τελειώναν πίσω μ' ἕνα κότσο καρφωμένο μὲ φουρκέτες κοραλένιες.

Νέοι τοῦ συρμοῦ βέβαια περιφρονούσανε τὶς κοπέλλες αὐτές, ἀλλ' ὅποιος καλλιτέχνης τὶς ἔβλεπε ἀμέσως θὰ ἔκανε ἕνα σχέδιο.

Εἴδατε εἰς τὴν πινακοθήκην τοῦ στρατηγοῦ Soult τὴν εἰκόνα τοῦ Μουρίλου ὅπου ἀγγελούδια μαγειρεύουνε. Ἐὰν τὴν εἴδατε, τότε ἔχετε μιὰ ἰδέα γιὰ τὰ ὡραῖα μαρμιτόνια ποῦ βρίσκουνται σ' αὐτὴ τὴ συντροφιά. Τὸ συμβούλιο συζητοῦσε γιὰ σπουδαία ὑπόθεσι. Ἐπρόκειτο γιὰ τὸν κ. Παῦλο δὲ Ἄσπρομον, τὸν γάλλο ταξειδιώτη ποῦ ἦρθε μὲ τὸ τελευταῖο ἀτμόπλοιο.

Ὁ χαμάλης Τιμπέριο, εἶχε τὸ λόγον καὶ ἔπερνε πόζες ὅπως ἕνας ἠθοποιὸς ἐπίσημος καὶ ἔκανε διαλείμματα γιὰ ν' ἀφήσῃ στοὺς ἀκροατάς του, νὰ ἐννοοῦν καλὰ τὴν παράστασι τοῦ λόγου του, καὶ νὰ ποῦν τὴν γνώμη τους καὶ τὶς παρατηρήσεις τους.

— Ἀκολουθήσατε καλὰ τὴν σκέψη του, ἔλεγε ὁ ρήτωρ, «ὁ Λεοπόλδος» εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα Τοσκανικὰ βαπόρια, γιὰ τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καμμία ἐναντία γνώμη, παρὰ πῶς φέρνουνε πολλοὺς αἱρετικοὺς Ἰγγλέζους.

— Καὶ ὅμως αὐτοὶ πληρόνουνε, διέκοψε ὁ Σκαζίκα, θυμούμενος τὰ γενναῖα μπαξίσια ποῦ ἔπερνε.

— Μὴν διακόβετε τὸν Τιμπέριο, φωνάζουν ὅλοι μαζῆ, ἀπὸ φόβο μήπως τσακοθοῦνε οἱ δύο καὶ δὲν ἀκούτουνε τὸ τέλος τῆς ἱστορίας.

— Ὅλοι βέβαια θυμόσαστε, ἐπανέλαβε ὁ Τιμπέριο, ὅτι, ὅταν ἔφτασε ὁ Λεοπόλδος στὸ λιμάνι ἡ θάλασσα ἤτονε πολὺ ἥσυχη καὶ ἔξαφνα ἕνα μικρὸ συνεφάκι φάνηκε στὸν οὐρανό· ὁ καινούργιος ταξειδιώτης καθισμένος στὴ γέφυρα τὸ ἔβλεπε· ἀμέσως τὸ σύννεφο ἄλλαξε χρῶμα, μεγάλωσε καὶ ἄρχισε βροχή. Τὴν αἰτία τὴν καταλαβαίνετε

Ὢ ! περίφημα, ἀπήντησαν οἱ ἄλλοι, κάνοντες τὸ σχῆμα ὁ συνηθισμένο σὲ τέτιες περιστάσεις μὲ τὸ μεγάλο καὶ μὲ τὸ μικρὸ δάχτυλο.

— Καὶ ὁ νέος οὗτος ταξειδιώτης εἶνε ὁ κ. Παῦλος δὲ Ἀσπρομόν, εἶπε ὁ Τιμπέριο.

— Ἐκεῖνος ποῦ κάθεται στὸ 3, ρώτησε ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ δεῖπνο στέλνω πάνω σ' ἕνα δίσκο;

— Ἀκριβῶς, ἀποκρίθηκε ἡ πλέον ὅμορφη καὶ ἡ νεώτερη ἀπὸ τὶς δυὸ ὑπηρέτριες, δὲν εἶδα ποτέ μου ταξειδιώτη ποιὸ ἄγριο, ποιὸ δυσάρεστο καὶ ποιὸ ὑπερήφανο, οὔτε μὲ κύτταξε ποτέ, οὔτε μοῦ μίλησε, καὶ ὅμως ἀξίζω ν' ἀκούω κομπλιμέντα, λένε οἱ ἄλλοι κύριοι.

— Ἀξίζεις καὶ παραξίζεις Γελσαμίνα, ὡραία μου, εἶπεν ὁ Τιμπέριος, ἀλλὰ εἶνε εὐτυχία γιὰ σένα ποῦ αὐτὸς ὁ ξένος δὲν σὲ π αρ ατ ή ρ η σ ε.

— Εἶσαι πολὺ δεισιδαίμων, εἶπε ὁ Σκάζικα, ὁ ὁποῖος δὲν πολυπίστευε σ' αὐτά.

— Ἐσὺ μὲ τὸ νὰ πηγαίνῃς κοντὰ μὲ τοὺς αἱρετικοὺς θὰ τελειώσῃς νὰ τοὺς μοιάσῃς.

— Ἂν ἔβρεξε ξαφνικὰ ἢ ἄλλο τίποτα, εἴσασθε βέβαιοι πῶς αἰτία εἶνε ὁ κ. Ἀσπρομόν;

— Σοῦ χρειάζουνται καὶ ἄλλες ἀπόδειξες· ὅταν ἄραξε τὸ βαπόρι καὶ οἱ βάρκες μαζεύτικαν τριγύρο, χωρὶς νὰ εἶνε τρικυμία ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλίτερους βαρκάριδες ἔχασε τὴν ἰσορροπία καὶ ἔπεσε στὴ θάλασσα, τὴν ὥρα ποῦ ὁ κόντες σου τὸν κύτταξε στὰ μάτια.

Ὁ Σκαζίκα δὲν πίστηκε καὶ σήκωσε τοὺς ὤμους μὲ ἀμφιβολία.

— Ὁ ὑπηρέτης δὲν εἶνε καλλίτερος ἀπὸ τὸν κύριο, ἐξηκολούθησεν ὁ Τιμπέριο καὶ βέβαια ἡ παπουτσωμένη αὐτὴ μαϊμοῦ θὰ ἔχῃ σχέσεις μὲ τὸ διάβολο, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ μὲ πετάξῃ χάμου ἐμένα, ποῦ μποροῦσα νὰ τὸν σκοτώσω μὲ μιὰ μπάτσα

— Εἶμαι τῆς γνώμης τοῦ Τιμπέριο, εἶπε σοβαρὸς ὁ ἀρχιμάγερας· ὁ ξένος τρώει λίγο, τὰ περισσότερα φαγιὰ μοῦ τὰ στέλνει πίσω ! Κάτι μυστικὸ κρύβεται κάτω ἀπὸ τὴν αὐστηρότητα αὐτή. Γιατί, σᾶς παρακαλῶ, ἕνας πλούσιος ἄνθρωπος νὰ μὴν προτιμάῃ τὰ καλὰ φαγιά, παρὰ ἕνα αὐγὸ καὶ μία φέτα κρύο κρέας ;

— Ἔχει κόκκινα μαλλιά, εἶπε ἡ Γελσαμίνα, περνῶντας τὸ χέρι της πάνω στὰ μαῦρα ὡραῖα μαλλιά της.

— Ἔχει τὰ μάτια γουρλωτά, εἶπε ἡ Πιπίνα ἡ ἄλλη ὑπηρέτρια.

— Πολὺ κοντὰ μὲ τὴν μύτη, παρετήρησε ὁ Τιμπέριο.

— Καὶ ἡ γραμμὴ ποῦ σχηματίζεται μεταξὺ στὰ φρύδια του ἔχει σχῆμα σὰν πέταλο ἀλόγου, εἶπε τελειώνοντας τὴν περιγραφὴ ὁ Βιργίλιος Φαλσακάππα, ἔχει λοιπόν. . .

— Μὴν προφέρῃς τὴν λέξιν, δὲν εἶνε ἀνάγκη, εἴπανε ὅλοι μαζῆ, ἐκτὸς τοῦ Σκαζίκα, θὰ προσέξουμε.

— Ὁ Σκαζίκα εἶνε πολὺ τολμηρὸς νὰ τὸν πηγαίνῃ κάθε μέρα μὲ τὸ ἁμάξι του, εἶπεν ἡ Γελσαμίνα.

— Εἶμαι στὸ κάθισμά μου καὶ δὲν βλέπει παρὰ τὴ πλάτη μου, καὶ ἔτσι τὸ βλέμμα του δὲν μπορεῖ νὰ συναντηθῇ μὲ τὸ δικό μου.

(Συνέχεια)

(Theophile Gautier)

χῶς καμμιὰ φορὰ τὸ ἀστεῖον διαρκεῖ πολὺ καὶ ὅταν εἷς ἀπὸ τοὺς μικροσκοπικοῦς αὐτοὺς ζωγράφους εἰσέλθῃ εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, οὗτος αἰσθάνεται γενικὴν κακοδιαθεσίαν

Ἀλλ' ἄλλα μικρόβια εἶνε πολὺ πλέον ἐπικίνδυνα, διότι ἀποσυνθέτουν τὰς θρεπτικὰς οὐσίας τοῦ γάλατος καὶ τότε δὲν ἔχομεν πλέον νὰ κάμωμεν μὲ ζωγράφους, ἀλλὰ μὲ πραγματικοὺς χημικούς. Ἐνίοτε μάλιστα εἶνε τόσον ἐπιδέξιοι, ὥστε ἐνῷ μεταβάλλουν τὸ γάλα εἰς μίαν σύνθεσιν δηλητηρίου, τοῦ ἀφίνουν τὴν γεῦσίν του τὴν φυσικήν, τὸ χρῶμά του καὶ τὴν ὄψ.ν του. Τοῦτο πολὺ συχνὰ γίνεται ἀπὸ τὸ ἕνα ἐκ τῶν τριῶν μικροβίων, ὅπου ἀνεκάλυψε ὁ ἰατρὸς Hueppe Τὰ σκυλάκια πίνουν μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν τὸ γάλα αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶνε γεμάτο μικρόβια. Μετὰ εἴκοσι τέσσαρας ὥρας καταλαμβάνονται ἀπὸ πόνους καὶ μετὰ δύο-τρεῖς ἡμέρας ἀποθνήσκουν ἀπὸ ἕνα εἶδος χολέρας.

Ὅταν ἕνας ἐνῆλιξ πίῃ ἕνα ποτῆρι γάλα. τὸ ὁποῖον ἐπρόφθασαν τὰ μικρόβια νὰ μολύνουν, βεβαίως θὰ πάθῃ ἀπὸ τὸ στομάχι του. Ἐὰν εἶνε παιδίον ἀποθνήσκει ἐντὸς 24 ὡρῶν, καὶ ἡ παιδικὴ χολέρα, ἡ ὁποία ἔχει τόσα θύματα κατὰ τοὺς θερμοὺς μῆνας, δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο ἀπὸ μία ὀξεῖα δηλητηρίασις ἀπὸ γάλα χαλασμένο. Εἶνε ἐπίσης δυνατόν, τὸ γάλα τὸ ὁποῖον θὰ δώσωμεν εἰς τὰ μωρὰ νὰ μὴν περιέχῃ παρὰ ἐλαχίστην ποσότητα ἀπὸ τὰ μικρόβια αὐτά, Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶνε ἡ μοναδικὴ τροφὴ των παθαίνουν χρονίαν δηλητηρίασιν. Ἀδυνατίζει, γίνεται ἀναιμικό, τὸ δέρμα του ξηραίνεται καὶ σκάζει, τὰ ποδαράκια του φαίνονται στὸ τέλος σὰν ξυλαράκια καὶ μονάχα τὰ μάτια μένουν ἀκόμη ζωντανὰ στὸ ἄρρωστο αὐτὸ προσωπάκι.

Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάνωμεν ; Πρῶτον καὶ σχεδὸν εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις πρέπει νὰ βράζωμεν τὸ γάλα, τὸ ὁποῖον δίδομεν εἰς τὰ παιδιά. Ἡ θερμότης φονεύει τὰ μικρόβια, πρέπει ὅμως νὰ γνωρίζωμεν πῶς νὰ τὸ βράζωμεν. Αὐτὸ φαίνεται ὅλως διόλου ἁπλοῦν καὶ ὅμως ὀλίγαι νοικοκυραὶ τὸ γνωρίζουν.

Συνήθως βγάζουν τὸ γάλα ὅται ἀρχίζῃ καὶ φουσκόνει, ἐνῶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ γάλα δὲν βράζει ἀκόμη. Ἡ θερμοκρασία του τότε δὲν εἶνε παρὰ 75 βαθμούς, ἐνῶ δὲν βράζει πραγματικὰ παρὰ εἰς τοὺς 101 βαθμούς. Καὶ εἶνε πολὺ σπουδαῖον, διότι ἐὰν εἰς βαθμοὺς 75 ἀρκεῖ διὰ νὰ φονευθοῦν τὰ περισσότερα μικρόβια, ἄλλα, καὶ αὐτὰ εἶνε τὰ χειρότερα, δὲν φονεύονται παρὰ εἰς θερμοκρασίαν 100 βαθμῶν. Πρέπει λοιπὸν νὰ τὸ ἀφίσουν νὰ βράσῃ καλὰ καὶ δι' αὐτὸ δὲ ἀρκεῖ νὰ σπάσωμεν τὴν πέτσα, ἡ ὁποία σχηματίζεται ἀπὸ ἐπάνω καὶ νὰ τὸ ἀφίσωμεν νὰ βράσῃ ἀκόμη ὀλίγα λεπτά.

Τὸ νὰ βράσῃ τὸ γάλα θὰ ἦτο ἀρκετὴ προφύλαξις ἂν τοῦτο ἐγένετο ἀμέσως μόλις τὸ ἀρμέξουν, διότι τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ μικρόβια εἶνε πολὺ ὀλίγα καὶ δὲν ἔχουν ἀκόμη λάβῃ τὸν καιρὸν νὰ τὸ δηλητηριάσουν· ἀλλὰ εἰς τὰς μεγαλοπόλεις δυστυχῶς τὸ γάλα ἔρχεται μετὰ ὥρας, ὅταν πλέον ἔχουν δηλητηριάσει αὐτό, καὶ ἂν καὶ διὰ τοῦ βρασίματος τὰ μικρόβια φονεύωνται, τὸ δηλητήριον ὅμως δὲν καταστρέφεται.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΙΝ

Η ΑΗΔΩΝ

Ὅταν αἱ πρῶται σιγαὶ τῆς νυκτὸς καὶ οἱ τελευταῖοι ψιθυρισμοὶ τῆς ἡμέρας παλαίουν ἐπὶ τῶν λόφων εἰς τὸ χεῖλος τῶν ποταμῶν, ἐν μέσῳ τῶν δασῶν καὶ τῶν κοιλάδων, ὅταν τὰ δάση σιωποῦν βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, οὕτως ὥστε οὔτε φύλλον, οὔτε βρύον δὲν στενάζει, ὅταν ἡ σελήνη φαίνεται εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ οὖς τοῦ ἀνθρώπου εἶνε προσεκτικόν, ὁ πρῶτος ψάλτης τῆς δημιουργίας προσφέρει τοὺς ὕμνους του πρὸς τὸν ὕψιστον. Κατ' ἀρχὰς ταράσσει τὴν ἠχὼ διὰ λαμπρῶν ἤχων εὐχαριστήσεως· ἡ ἀταξία διακρίνεται εἰς τὰ ἄσματά του. Πηδᾷ ἀπὸ τοῦ σοβαροῦ εἰς τὸ διαπεραστικόν, ἀπὸ τοῦ σιγαλοῦ εἰς τὸ ἰσχυρόν· κάμνει παύσεις· εἶνε ἀργός, εἶνε ζωηρός, εἶνε καρδία ἢν ἡ χαρὰ μεθύει, καρδία πάλλουσα ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ἔρωτος. Ἀλλ' αἴφνης ἡ φωνὴ καταπαύει, τὸ πτηνὸν σιωπᾷ. Ἐπαναρχίζει· πόσον ἤλλαξαν οἱ τόνοι του ! ὁποῖα γλυκεῖα μελῳδία ! ὁτὲ μὲν εἶνε μετατονίσεις περιπαθεῖς ἂν καὶ ποικίλαι· ὁτὲ δὲ μελῳδία ὀλίγον μονότονος, καθὼς ἡ τῶν παλαιῶν ἀσμάτων, ἀριστούργημα ἀφελείας, καὶ μελαγχολίας. Τὸ ἄσμα εἶνε συνήθως ἡ ἔνδειξις τῆς λύπης ὅσον καὶ τῆς χαρᾶς· τὸ πτηνόν, τὸ ἀπωλέσαν τὰ νεογνὰ αὐτοῦ ψάλλει εἰσέτι· ἐπαναλέγει τὸ ἄσμα τῆς εὐτυχίας, διότι ἕνα μόνον γνωρίζει· ἀλλὰ δι' αἰφνιδίας τεχνικῆς μεταβολῆς ὁ μουσικὸς ἤλλαξε μόνον τὸν τόνον, καὶ ἡ μελῳδία τῆς χαρᾶς μετεβλήθη εἰς παράπονον θλίψεως.

Chateaubriand. M. N. Ἀναιρούση

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Κολᾶτε κάθε λεπτὸν ἀντικείμενον ὑάλινον τὸ ὁποῖον ἔσπασε διὰ τοῦ χυμοῦ τοῦ σκόρδου. Καθαρίζετε τὰ ἀσημικὰ καὶ τὰ ἐκ λευκῶν μετάλλων ἐν γένει σκεύη ὡς ἑξῆς : Βάζετε νὰ ζεσταθῇ καλὰ εἰς καζάνι μικρὸν 5—6 ὀκ. νερό. Ὅταν κάψει καλὰ τὸ χύνετε μέσα εἰς λεκάνην βαθειάν, εἰς ἣν ἔχετε θέσει 100 δρ. κυανοῦχον πότασσαν, τὴν ὁποίαν πέρνετε ἀπὸ φαρμακεῖον. Ἀνακατόνετε καλὰ καὶ μέσα ρίπτετε ἐκ διαλειμμάτων τὰ πρὸς καθαρισμὸν εἴδη. Τὰ ἀφήνετε ὡς 5 λεπτά, τὰ βγάζετε καὶ τὰ ρίπτετε εἰς ἄλλην λεκάνην μὲ καθαρὸν νερόν, ὅπου τὰ πλύνετε καλά. Ἔπειτα τὰ τρίβετε μὲ σόδαν καὶ τὰ καθαρίζετε μὲ καθαρὸ πανί. Γίνονται ὁλοκαινούργια.

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ

Φέτος τὰ θαλάσσια λουτρὰ τοῦ Φαλήρου ἀνέλαβεν ὁ γνωστὸς διευθυντὴς τοῦ παρὰ τὴν Φαληρικὴν ἀκτὴν ξενοδοχείου κ. Τσελεμεντές. Ἡ ἀλλαγὴ τῆς διευθύνσεως ἔγινεν ἀμέσως αἰσθητὴ καὶ ἀπὸ τὴν τάξιν καὶ καθαριότητα τῶν λουτρῶν ἐν γένει καὶ ἀπὸ τὸ πρόθυμον καὶ ἐξευγενισμένον προσωπικὸν τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀπὸ τὰ σεντόνια, τῶν ὁποίων ἡ λευκότης δὲν ἔχει τίποτε τὸ κοινὸν μὲ τὰ περυσινά. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ κόσμος ἐνωρίτα φέτος ἤρχισε τὰ λουτρά του καὶ συρρέει ἐκεῖ καθ' ἑκάστην ὡς εἰς κέντρον ἀνακουφίσεως ἀπὸ τοὺς αἰφνιδίως ἐνσκήψαντας θερινοὺς καύσωνας.

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ